

Notat vedrørende kommunernes ansvar før udstedelse af påbud:

Indholdsfortegnelse

Notat vedrørende kommunernes ansvar før udstedelse af påbud:	1
Baggrund for at vurdere udstedelse af påbud	1
Gennemgang af Bekendtgørelse om spildevandstilladelser § 35	2
Klip fra ministersvar	3
Sammendrag	4

Baggrund for at vurdere udstedelse af påbud

Når man skal vurdere hvilke indsatser der er lovhjemmel til for at opnå god økologisk tilstand i et givent vandområde skeles ofte til "Vejledningen til spildevandsbekendtgørelsen". Den kan langt fra stå alene og må suppleres med øvrige tilgængelig udmeldinger fra ministerium og miljøplaner. Vi skal huske at bekendtgørelsen er lavet af embedsmænd hvortil andre embedsmænd har lavet en vejledning. Så det er embedsmænd i anden potens. Derved kommer vi ikke nærmere på alm. sund fornuft og folkestyre.

Således står i anden afsnit i spildevandsvejledningen

Vejledningen er alene retningsgivende for fortolkningen af lovgivningen, idet lov og bekendtgørelse naturligvis har forrang ved tvivl om gældende ret. Den endelige fortolkning af reglerne og afgørelse af enkeltsager ligger hos domstolene og Miljø- og Fødevarerævnnet.

Fra [vandområdeplan 2015-2021](#)

Side 20

Vandområdeplanens oplysninger om de enkelte spildevandsudledninger er baseret på udtræk fra landsdækkende databaser, **som kommunerne for hovedpartens vedkommende er ansvarlige for at opdatere og ajourføre**. Der henvises til tabel 2.3.

Side 68

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har – udover at vise den omhandlede vandløbsstrækning - tillige i MiljøGIS angivet de udløb, som efter styrelsens oplysninger er årsag til den manglende målopfyldelse. Hvis kommunen har bedre oplysninger om udløbene, kan disse lægges til grund for indsatsen. **Det er kommunerne selv, der foretager den faglige vurdering af, hvilke indsatser, der skal gennemføres, for at miljømålene opnås.**

Side 5

Ingen krav om at anvende et vidtforgrenet kloaknet og store centrale renselanlæg

Direktivet fastlægger bindende rammer for vandplanlægningen i EU's medlemslande, og direktivets overordnede mål er, at alt vand, overfladevand og grundvand, inden udgangen af 2015 skal have opnået mindst "god tilstand" eller "godt økologisk potentiale".

Der er overhovedet ingen krav til at spildevand via et omfattende kloaknet skal samles i store centrale højteknologiske renselanlæg, hvis en god økologisk tilstand kan opnås på anden vis.

Side 66

Det skyldes primært spildevandets indhold af organisk stof, der påvirker vandløbenes smådyr og i nogle tilfælde fisk negativt. Både smådyr og fisk indgår som et kvalitetselement i bedømmelsen af vandløbenes økologiske tilstand. Tilførslen af kvælstof og fosfor fra spildevandet har derimod en relativ lille betydning for miljøtilstanden i vandløbene.

Se [Notat](#): Status for kommunernes gennemførelse af spildevandsindsatserne i vandplanerne 2009-2015 Miljøstyrelsens svar til MOF den 24/11-2017. (2. afsnit side 1)

<https://www.ft.dk/samling/20171/almDEL/MOF/bilag/114/1824720.pdf>

Miljøstyrelsen har på baggrund af udtræk fra de nævnte databaser bedt kommunerne om at gennemgå og kvalitetssikre data og i øvrigt redegøre for status for gennemførelsen af indsatsen.

Og ikke at forglemme [spørgsmål 564 af 31. marts 2016](#)

”Kommunen er myndighed for spildevandsplanlægning. Det er således også kommunen, der er myndighed for afgørelser om påbud om forbedret spildevandsrensning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1. At disse afgørelser træffes på et tilstrækkeligt fagligt grundlag er kommunens ansvar....”

Gennemgang af Bekendtgørelse om spildevandstilladelser § 35

Lad os se på de tre pinde under stk. 1

1) Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt.

Her bruges BBR registeret som udgangspunkt for udpegning af potentielle forureningskilder. Det er så op til kommunerne at kvalitetssikre registreret er opdateret til Miljøministeriets brug.

2) Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrøms liggende vandområde.

Hvis afløbet fra en ejendom ender i drænrør, der ligger over grundvandsspejlet, fungerer de som sivedræn og fuldtløbende, hvis de ligger under.

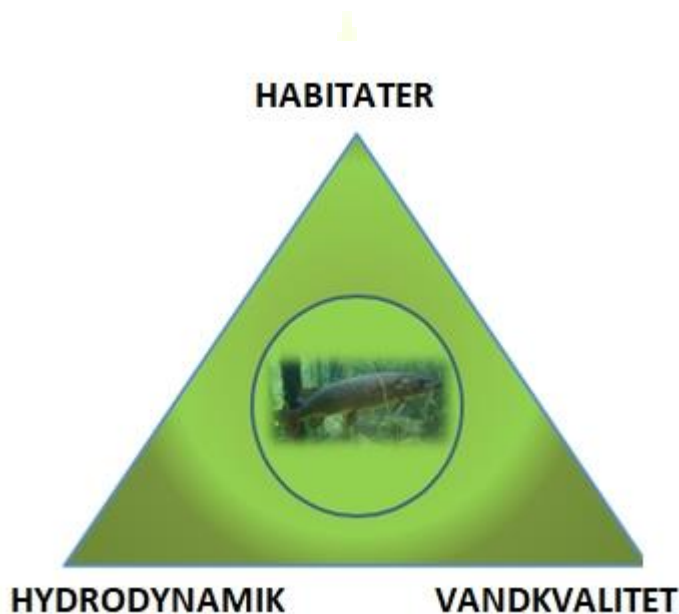
Derudover kalkulerer NOVANA ved beregning af punktkildebelastninger at ”*Udledningen af husspildevand fra en bolig reduceres med 30 % ved passage af en bundfældningstank og yderligere 50 %, hvis udledningen forsætter i et drænrør*”. En samlet reduktion på 65 %. Der er her tale om et groft gennemsnit, som kan variere meget. Fair Spildevand erfarer, at spildevand slet ikke kan spores selv efter relative korte strækninger fra en ejendom. Derfor vil sporstofundersøgelser oftere vil være påkrævet end man hidtil har set benyttet.

3) Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrøms liggende vandområde er forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at det miljømål for vandområdet, der er fastsat i bekendtgørelse om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, ikke er opfyldt.

Side 66 i vandområdeplan står ”*primært spildevandets indhold af organisk stof, der påvirker vandløbenes smådyr og i nogle tilfælde fisk negativt*”.

God tilstand afhænger af samspillet mellem 3 kvalitetselementer som vist i Figur 1:

- god hydrodynamik, dvs. god og varieret vandføring, der især bestemmes af vandløbets form, tværsnit og bundprofil
- gode levesteder (habitater), der især bestemmes af bundens sammensætning og bevoksning i og langs vandløbet
- god vandkvalitet, der især bestemmes både af udledninger af spildevand og fra dræn, men også påvirkes af nedbrydning af organisk materiale i den naturlige afstrømning fra oplandet og fra rådnende vandplanter

Figur 1 Økologisk god tilstand illustreret med en trekant

Miljøstyrelsen hælder mest til at bruge DVFI analyser til at kontrollere miljøtilstanden i vores vandmiljø. Det er imidlertid ikke optimalt, hvis man vil undersøge miljøpåvirkningen af spildevand.

Officielle kemiske målinger er i øjeblikket meget mangelfulde. Derfor er kommunerne forpligtet til at finde gummistøvlerne frem, populært sagt, for at tage BI₅/COD målinger en masse, hvis påbud om forbedret spildevandsrensning skal udstedes på et forsvarligt grundlag.

Klip fra ministersvar

Til alle kommuner fra Klimatilpasning, vandsektor og grundvand/Vandplaner og Havmiljø J.nr. NST-4400-00034 Ref. malas/kfh Den 23. april 2015

Det vil sige, at kommunen skal fastsætte en fristlængde for opfyldelse af tilslutningspligt eller gennemførelse af forbedret spildevandsrensning, der er nødvendig og mindst indgribende i forhold til adressaten, og som står i et passende forhold, herunder økonomiske set, til den forurening, som afgørelsen søger at imødegå.

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 564 (MOF alm. del) stillet 3. marts 2016 efter ønske fra Pia Adelsteen (DF)

I og med at det er kommunerne, der er myndighed for spildevandsplanlægningen, kan jeg ikke gå nærmere ind i enkelte kommuners spildevandsplanlægning

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 51 (MOF alm. del) stillet den 11. oktober 2016 efter ønske fra Pia Adelsteen (DF).

”Det er kommunen, der er myndighed for afgørelser om påbud om forbedret spildevandsrensning. Ved vurdering af om der skal meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning, skal kommunen sikre, at den konkrete udledning bl.a. opfylder betingelserne i spildevandsbekendtgørelsens § 35, stk. 1, nr. 3.

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1008 (MOF alm. del) stillet 9. august 2017 efter ønske fra Pia Adelsteen (DF).

Det er kommunerne, der konkret skal vurdere, om spildevandsudledningen fra den enkelte ejendom bidrager til forurening af et vandområde, der ikke opfylder målsætningen. Grundlaget for kommunernes meddelelse af påbud er spildevandsplanerne, og bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen.[...] Styrelsen har således ikke vurderet, i hvilket omfang udledninger fra de enkelte ejendomme bidrager til forurening af det omhandlede vandområde. Det er som nævnt den enkelte kommune som skal foretage denne vurdering.

Vandplanlægning J.nr. SVANA-420-00007 Ref. THOMR Den 24. november 2017

Notat: Status for kommunernes gennemførelse af spildevandsindsatserne i vandplanerne 2009-2015

Det er som nævnt op til kommunerne at vurdere, hvor meget spildevandsudledningen til det omhandlede vandområde skal reduceres, for at spildevand ikke er årsag til manglende opfyldelse af miljømålet.

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 702 (MOF alm. del) stillet 14. maj 2018 efter ønske fra udvalget.

Ifølge miljøbeskyttelsesloven er det kommunerne, der lokalt bestemmer i hvilket omfang, der skal kloakeres, og hvordan dette skal ske. Der er betydelig forskel på, hvordan landets kommuner er bebygget, og dermed også på hvor omkostningseffektivt det er at kloakere sammenlignet med decentral rensning. Desuden skal kommunen konkret tage stilling til de lokale forhold, dvs. følsomhed af vandløb, søer og kystvande, badevandsforhold, grundvandsforhold, generel hygiejne mm.

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 124 (MOF alm. del) stillet 29. oktober 2018 efter ønske fra Pia Adelsteen (DF).

Det er kommunerne, der foretager den konkrete vurdering af dokumentationen for påbud.

Sammendrag

Kommunernes mener gennemgående, at målingerne fra Miljøstyrelsens overvågningsprogram er tilstrækkelig til at udstede påbud om forbedret spildevandsrensning.

Bør forvaltningerne fratages ansvaret

For det første mener Fair Spildevand, at det er en forkert slutning, da det strider imod intentionerne i lovgivningen. I givet fald ville det være bedre, at kommunale forvaltninger helt blev afløst fra opgaven og Miljøstyrelsen 100 % overtog opgaven. En tydeligere ansvarsfordeling, bedre opdaterede registre og i sidste ende en bedre økologisk tilstand i vores vandområder, ville det medføre.

Proportionalitetsprincippet svigtes

For det er netop en god økologisk tilstand i vores vandområder der også er målet for Fair Spildevand. Men det skal gøres på en intelligent måde og kun i de vandløb/områder hvor det giver mening med respekt for proportionalitetsprincippet.

Netop proportionalitetsprincippet svigtes i øjeblikket. I følge ovenstående er der alt for mange variabler man ikke har tjek på, så man risikerer at en indsats ikke medfører det forventede resultat. Ingen steder står skrevet, at spildevand skal renses i store centrale renselanlæg, med de store udgifter det medfører for tilsluttede ejendomme. Det synes at forbigå officielle spildevandsplanlæggere på alle niveauer, at inddrage alternative renseløsninger så proportionalitetsprincippet kan komme i spil.